

Cvičení z výrokové a predikátové logiky - 6

15. listopadu 2017

1. Test 1

2. (předchozí DÚ 1) Předpokládejme, že máme k dispozici MgO, H₂, O₂, C a lze provést následující reakce.

- (1) MgO + H₂ → Mg + H₂O
- (2) C + O₂ → CO₂
- (3) CO₂ + H₂O → H₂CO₃

(a) Reprezentujte naše možnosti výrokem a převeďte ho do množinové reprezentace.
(b) Pomocí LI-rezoluce dokažte, že můžeme získat H₂CO₃.

3. (předchozí DÚ 2) V Hilbertově kalkulu dokažte pro libovolné formule φ , ψ , χ následující vztahy.

- (a) $\vdash_H \varphi \rightarrow \varphi$
- (b) $T \vdash_H \varphi \rightarrow \chi$ pro $T = \{\varphi \rightarrow \psi, \psi \rightarrow \chi\}$
- (c) $T \vdash_H \psi \rightarrow \chi$ pro $T = \{\varphi, \psi \rightarrow (\varphi \rightarrow \chi)\}$

4. Určete volné a vázané výskyty proměnných v následujících formulích. Poté je převeďte na varianty, ve kterých nebudou proměnné s volným i vázaným výskytem zároveň.

- (a) $(\exists x)(\forall y)P(y, z) \vee (y = 0)$
- (b) $(\exists x)(P(x) \wedge (\forall x)Q(x)) \vee (x = 0)$
- (c) $(\exists x)(x > y) \wedge (\exists y)(y > x)$

5. Nechť φ je formule $(\forall x)((x = z) \vee (\exists y)(f(x) = y) \vee (\forall z)(y = f(z)))$. Které termíny jsou substituovatelné do φ za její proměnné?

- (a) term z za proměnnou x , term y za proměnnou x ,
- (b) term z za proměnnou y , term $2 * y$ za proměnnou y ,
- (c) term x za proměnnou z , term y za proměnnou z ,

6. Jsou následující formule variantou formule $(\forall x)(x < y \vee (\exists z)(z = y \wedge z \neq x))$?

- (a) $(\forall z)(z < y \vee (\exists z)(z = y \wedge z \neq z))$
- (b) $(\forall y)(y < y \vee (\exists z)(z = y \wedge z \neq y))$
- (c) $(\forall u)(u < y \vee (\exists z)(z = y \wedge z \neq u))$

7. Mějme strukturu $\mathcal{A} = (\{a, b, c, d\}, \triangleright^A)$ pro jazyk s jediným binárním relačním symbolem \triangleright , kde $\triangleright^A = \{(a, c), (b, c), (c, c), (c, d)\}$. Určete, zda jsou následující formule v pravdivé v \mathcal{A} .

- (a) $x \triangleright y$
- (b) $(\exists x)(\forall y)(y \triangleright x)$
- (c) $(\exists x)(\forall y)((y \triangleright x) \rightarrow (x \triangleright x))$
- (d) $(\forall x)(\forall y)(\exists z)((x \triangleright z) \wedge (z \triangleright y))$
- (e) $(\forall x)(\exists y)((x \triangleright z) \vee (z \triangleright y))$

8. Pro každou formuli φ z předchozího cvičení nalezněte strukturu \mathcal{B} (pokud existuje) takovou, že $\mathcal{B} \models \varphi$, právě když $\mathcal{A} \not\models \varphi$.

9. (DÚ) Dokažte (sémanticky z definic) anebo nalezněte protipříklad, že pro každou formuli φ platí

- (a) $\varphi \models (\forall x)\varphi$
- (b) $\models \varphi \rightarrow (\forall x)\varphi$
- (c) $\varphi \models (\exists x)\varphi$
- (d) $\models \varphi \rightarrow (\exists x)\varphi$